

Jäädwustame wabadusewõitjate mälestust!

Suured ajaloo sündmused elawad ainult lühikest aega elawalt rahwa mälestuses. Juba teine-kolmas põlw waatab ükskõiksusega oma eelkäijate üleelamiste peale. Eesmärk, mis nii kättesaamatu ja suur temale liginemisel näib olevat, muutub harilikuks ja igapäewaseks, kui sihile jõutakse.

Kuid elu on ainult igawene edenemine, progress, alaline uute eesmärkide ülesseadmine ja nende poole rühkimine. Ei olegi nagu elu ilma tulewaste raskusteta. Ajaratas oma peatamatus weeremises loob rahwastele uusi wäljawaateid tulewikku, eesmärke, sihte, mis elustawad lõpmatule wõitlusele.

Tihti on wõitlus raske, rühkimine paremuse kättesaamiseks üle jõu käiw. Siis jääb wõitleja seisatama, et jõudu koguda ja tuge otsida. Paremaks toetuseks on siin eeskuju, mida pakuwad läinud aegade wõitlused suurte eesmärkide saawutamiseks.

Eestlaste ajalugu on sündmuskehwi. Alles wiimasel ajal oleme mõndagi suutnud korda saata, mis hääks eeskujuks tulewatele põlwele. Eriti silmapaistew on siin meie kangelaste wabadus-wõitlus. Tarwis jäädwustada selle tegelasi tulewikule.

Mälestada wabaduswõitjaid on wõimalik mitmel teel, nagu mälestussammaste, koha nimede, kirjanduse jne. abil. Wiimase tee on omale ajakiri „Aeg“ walinud ja tema wäljandel ning tuntud sõjawäelaste ja ajakirjanikkude korraldusel ilmub lähemas tulewikus

WABADUSALBUM.

Nimetatud raamatu puudus andis end ammugi tunda. Tahtsime seda puudust kõrvaldada ja astusime selleks läbirääkimisse wabadussõjast osawõtjatega ja seltskonna tegelastega ja nüüd wõime kawatsetawa raamatu esimest osa lähemal ajal tõeasjana näha. Kogu raamat on kawatsetud esialgu wiies osas wälja anda ja temale on lahkesti kaastööd lubanud mitmed tähtsamad ja tuntud sõjawäelased, seltskonna tegelased ja kirjanikud.

Et aga album wõimalikult laiaulatusline ja tutaw meie wabaduskangelastele oleks, pöörame kõikide wabadussõjast osawõtjate ja langenute omakste, sugulaste ja tuttawate poole palwega meile saata päewapilte langenuist, sõjast osawõtjaist, üleswõtteid soomusrongidest, kaewikutest, wäeosade ja lahingu platside asukohtadest — ühe sõnaga kõigest, mis kuidagi ühenduses on meie wabaduswõitlusega. Piltidel ja üleswõtetel peawad täielikud nimed ja kirjeldused juures olema; langenutel lahingu koht, kus langes, sündimis- ja surmapäewad ja wõimalikul korral ka mõned tähtsamad ja iseloomulikud sündmused langenu elust. Kellel aga sulg wabalt paberil liigub, saatku oma sõjaelu kirjeldus ja juhtumised täielikult. Iseäranis huwitawad oleksid üksikute lahingute, luuramiskäikude, pealetungimiste ja nende tagajärgede kirjeldused. Soowitaw oleks niisugustele kirjeldustele kerget, huwitawalt-jutustawat laadi anda, kus peale ajalooliselt kindlate faktide weel tähelepanemised lihtrahwa sõjaelust, waenlase mailt, sõjameeste elust ja meeolust, arwamistes jne. ruumi leiaksid. — Kõik päewapildid peawad üleswõtja — fotograafi — nimega warustud olema, et ära hoida autori õiguse kurjasti tarwitamist.

Tarwitatud materjalid saadame soowikorral tagasi ja arwame tasu alla, kui sellekohane nõudmine juure on lisatud. Kõik saadetised palume adresseerida ehk isikliselt ära anda Tallinn, Suurturg 16, ajakirja „Aeg“ talitusele.

„Wabadusalbumi“ trükkimine sünnib Berliinis, mis wõimaldab anda raamatule odawalt wõistlemata wälimuse.

Lootuses, et see ettewõte laialdase ja sooja toetuse osaliseks saab, ja tänades kõiki kes om kaastööd selleks lahkesti on juba lubanud ehk kes seda weel edaspidi teewad — jääb täieliku lugupidamisega

AJAKIRI „AEG“.